

ROMANYA BİLGİ NOTU

MART 2022

GÜNCEL VERİLER

MAKROEKONOMİK GÖSTERGELER VE TAHMİNLER

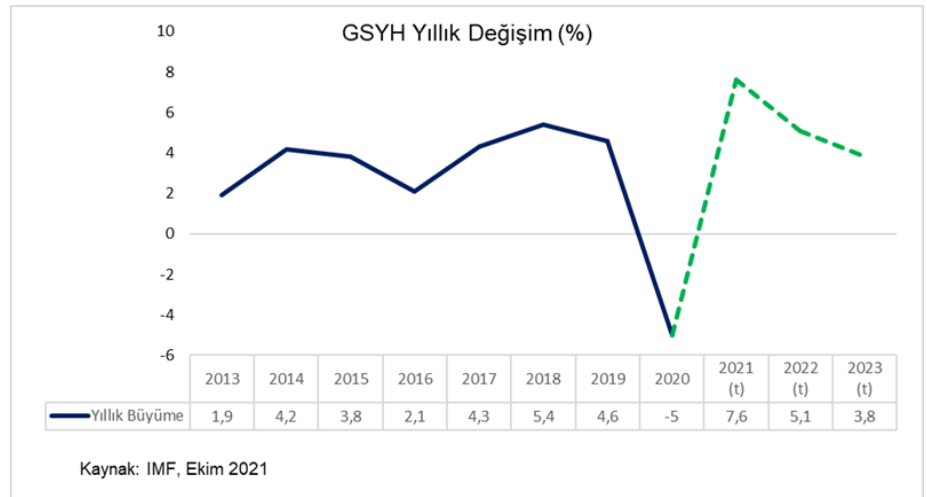
GÖSTERGE	DEĞER	2020	2021	2022
GSYH (cari fiyatlarla)	Milyar USD	248,7	287,3	314,9
Büyüme	%	-3,9	7	4,8
Nüfus	Milyon Kişi	19,3	19,3	19,3
Kişi Başı Gelir	USD	12,9	14,9	16,3
Enflasyon	%	2,1	5,3	3,3
İşsizlik Oranı	%	5	4,9	4,9
Cari Denge / GSYH	%	-5,2	-5,7	-5,5
Bütçe Dengesi / GSYH	%	-9,6	-6,7	-5,6
İhracat	Milyar USD	71	-	-
İthalat	Milyar USD	92,1	-	-

Kaynak: IMF Küresel Ekonomik Görünüm Ekim 2021, Trademap

1. GENEL GÖRÜNÜM

Ülkenin son 5 yıllık ortalama GSYH büyüme oranı %3,4 olarak kaydedilmiştir. Aynı dönemde Avrupa Birliği ve Doğu Avrupa Bölgesi %1,3 büyümüştür. 7 yıllık aralıksız büyüme döneminin ardından Macaristan ekonomisi 2020 yılında pandemi nedeniyle %5 küçülmüştür. Ancak ülkenin sanayi ve inşaat faaliyetleri yıl bitmeden salgın öncesi düzeylerine dönmüştür. GSYH'nin 2021'de %7,6 büyüdüğü, 2022'de ise %5,1 büyüyeceği tahmin edilmektedir. Macaristan'ın 2021-2027 yılları arasında AB tarafından Covid-19'un ekonomik etkilerinin bertaraf edilmesine yönelik hazırlanan "The Next Generation EU" fonundan yaklaşık 7,2 milyar EUR yardım alması beklenmektedir (2021 GSYH'sinin %5'i kadar). Ülkenin cari işlemler hesabı 2010-2018 döneminde sürekli fazla vermiş, 2016 yılında cari işlemler fazlasının GSYH'ye oranı %4,5'e kadar yükselmiştir. 2020 yılında mal ve hizmet ihracatındaki daralma ile turizm ve yolcu gelirlerindeki kayıplara rağmen cari işlemler GSYH'nin %0,1'i kadar açık vermiş, bu nedenle ülkenin ilgili gösterge itibarıyla görünümü pozitif kalmaya devam etmiştir. Pandemi öncesi güçlü ekonomik büyüme sonrasında işsizlik oranı 2019 yılında 1991'den sonraki en düşük seviyesi olan %3,3'e gerilemiştir. 2020 krizine rağmen devletin istihdamı destekleyici politikaları sayesinde bu oran hafif bir şekilde %4,1' yükselse de, 2023'ten itibaren işsizlik oranının tekrar %3,8 platosuna yerleşmesi beklenmektedir (bu oran tüm devletlerin ulaşmak istediği enflasyon yaratmayan "doğal işsizlik oranı" seviyesidir). Ülkede kişi başına düşen gelir 18,5 bin USD'dir. Bu tutar AB ortalamasının 38,3 bin USD altındadır. Enflasyon küresel emtia fiyatlarındaki artış, tedarik zincirindeki bozulmalar, döviz kurundaki değer kaybı ve ekonominin tekrar açılmasıyla hizmetler tarafında oluşan yukarı yönlü fiyat baskıları nedeniyle 2021 yılında %4,8'e yükselmiştir. Ülkenin 9,8 milyon olan toplam nüfusu yıllar itibarıyla azalan seyir izlemektedir. Toplam nüfus son 40 yılda yaklaşık 1 milyon kişi azalmıştır. Macaristan'da 2022 yılı aylık asgari ücreti önceki yıla göre %22 artarak 542 EUR seviyesine yükselmiştir (Türkiye'nin 213 EUR üzerindedir). Macaristan geçen yıl AB ülkeleri arasında en düşük asgari ücrete sahip 2. ülke iken, asgari ücretteki bu hızlı artış sonrasında en düşük 4. sıraya yükselmiştir. Türkiye bu sıralamada 328 EUR ile son sırada yer almaktadır.

2. SWOT ANALİZİ

Güçlü Yanlar

Görece düşük özel sektör borçluluk oranları, politika yapıcılara ekonomik büyümeyi teşvik etmek için alan sağlamaktadır. AB üyeliği, ticaret ve sermaye piyasaları entegrasyonunu derinleştirerek, bloğun diğer üyeleriyle ekonomik yakınlaşmayı teşvik etmiştir. Nispeten düşük ücretler ve eğitilmiş işgücü kapasitesi, ülkeyi doğrudan yabancı yatırımlar için çekici hale getirmektedir. Romanya, GSYH'sinin %50'sinin altındaki oranla, bölgedeki en düşük kamu borç yüküne sahip ülkedir.

Fırsatlar

Sınırlı hane halkı borçluluk oranı ve büyümekte olan tüketici pazarı, orta ve uzun vadede talebe dayalı büyüme için alan sağlamaktadır. Ekonominin Zayıf Yanları ve Gelecek Döneme İlişkin Zorluklar

Zayıf Yanlar

Nitelikli çalışanlar daha yüksek ücret ve daha iyi istihdam fırsatları arayışıyla AB'nin diğer bölgelerine göç ettikçe, nitelikli işlerdeki iş gücü eksikliği uzun vadeli riskler oluşturmaktadır.

Olası Zorluklar

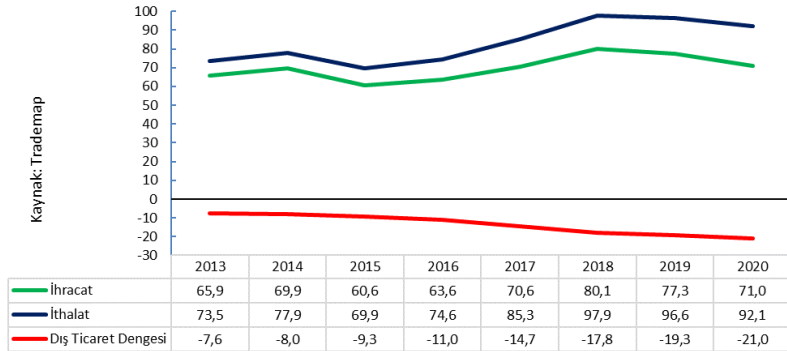
Ülkenin hızla yükselen cari açığını finanse etmek için sıcak para girişlerine artan bağımlılığı, ülkeyi piyasalardaki dalgalanmalar karşısında daha kırılgan bir konuma sokmaktadır. AB'nin İstikrar ve Büyüme Paketi uyarınca %3 bütçe açığı sınırını aşmak, Romanya'ya karşı cezai işlem yapılması ihtimalini gündeme getirmektedir.

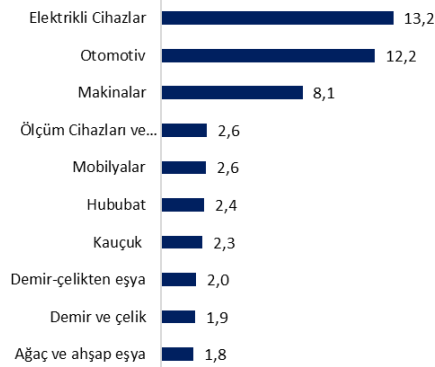
3. DIŞ TİCARET

Romanya dünyanın en fazla ihracat yapan 39. ülkesi olup, Norveç'in altında Şili'nin ise üzerinde yer almaktadır. Dış ticaret hacminin GSYH'ye oranı %85'tir. Avrupa Birliği (EU27) Romanya ihracatının da ithalatının da %74'ünü oluşturmaktadır. Ülke dünya ihracatının %0,41'ini gerçekleştirmektedir. Son 20 yıllık dönemde, ilgili oran ikiye katlanmıştır. İhracatın son 5 yıllık ortalama büyüme hızı %4 olmuştur. Dış ticaret son 20 yıldır açık vermektedir. 2020 yılında 92,1 milyar USD'lik ithalata karşılık 71 milyar USD ihracat yapılmış ve 21 milyar USD dış ticaret açığı verilmiştir. Ülkenin en önemli ilk 5 ihracat pazarı Almanya, İtalya, Fransa, Macaristan ve Polonya'dır. Elektrikli cihazlar, otomotiv, makinalar, ölçüm cihazları ve tıbbi ürünler, mobilyalar en fazla ihracatı yapılan ilk 5 sektördür. En fazla ithalat yapılan ülkeler sıralamasında Almanya, İtalya, Macaristan, Çin ve Polonya ilk 5'tedir. Elektrikli cihazlar, makinalar, otomotiv, enerji, plastikler en fazla ithalatı yapılan ilk 5 sektördür. 2022'de mal ihracatının %6, ithalatının ise %5 artacağı tahmin edilmektedir. 2023 ve sonrası dönemde ise Romana ticaret hacminin yıllık ortalama %11 civarında büyümesi beklenmektedir.

Romanya'nın Dış Ticareti
(Milyar USD)

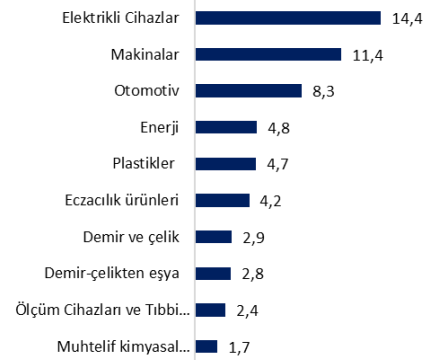

Romanya'nın İhracatı
(2020, Milyar USD)

Kaynak: Trademap

Romanya'nın İthalatı
(2020, Milyar USD)

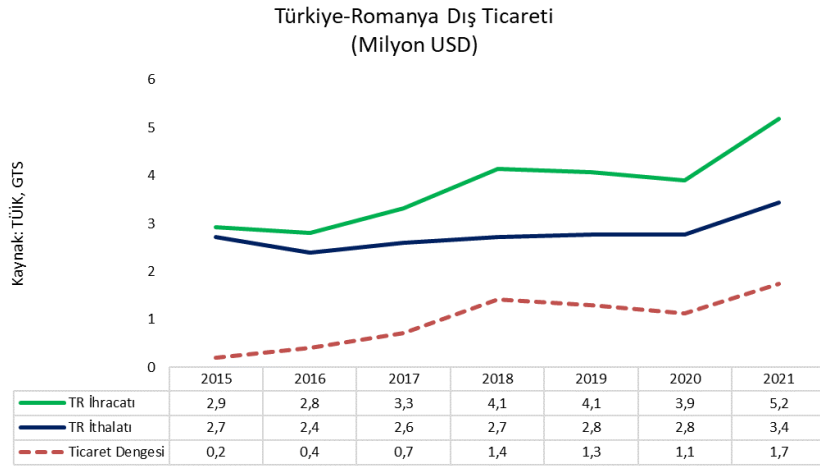

Kaynak: Trademap

4. TÜRKİYE İLE DIŞ TİCARET

Türkiye Romanya ile yaptığı ticarete son 5 yılda giderek artan bir ticaret fazlası vermiştir. Romanya ülkemiz ihracatında 12., ithalatında ise 19. sırada yer almaktadır. Türkiye'nin Romanya'nın ithalatından aldığı pay 2020 yılında %4,3 seviyesinde olup, bu oran son 20 yılda yaklaşık ikiye katlanmıştır. 2021 yılında ülkeye yapılan ihracat %32,9 artarak 5,2 milyar USD'ye yükselirken, ülkeden yapılan ithalat %24 artarak 3,4 milyar USD'ye yükselmiş ve bunun neticesinde 1,7 milyar USD ticaret fazlası elde edilmiştir. Son 5 yıllık dönemde ülkeye yapılan ihracat yıllık ortalama %14 büyümüştür. Türkiye'nin en fazla ihraç ettiği ürünler arasında demir ve çelik, demir-çelikten eşya, otomotiv, makinalar ve plastikler üst sıralarda yer almaktadır. İthal edilen ürünlerde ise demir ve çelik, otomotiv, makinalar, elektrikli cihazlar ve hububat öne çıkmaktadır.

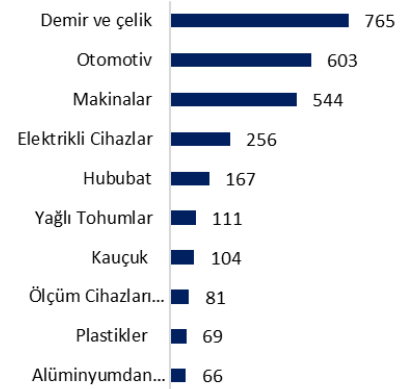

Türkiye'nin Romanya'ya İhracatı (2021, Milyon USD)

Kaynak: TÜİK

Türkiye'nin Romanya'dan İthalatı (2021, Milyon USD)

Kaynak: TÜİK

5. İHRACAT POTANSİYELİ

ITC verilerine göre Romanya'nın tüm dünyaya toplam 54 milyar USD tutarında daha fazla ihracat yapma potansiyeli hesaplanmaktadır. Bu tutar ihracat pazarlarına göre detaylandırıldığında; Almanya, İtalya ve Fransa ülkenin en fazla ihracat artırımı yapılma potansiyeli olan ilk 3 pazarı konumundayken, Türkiye ise 1,9 milyar USD'lik ekstra ihracat potansiyeli ile Romanya ihracatının artmasında en büyük potansiyele sahip 8. ülkedir. Benzer hesaplama Türkiye için yapıldığında ise, Romanya pazarı ülkemiz için 2,4 milyar USD daha fazla ihracat yapma potansiyeli barındırmakta olup, potansiyel pazarlar sıralamasında en önemli 13. ülke konumundadır. Bu rakam ülkeye yapılan 2021 ihracatının (5,2 milyar USD) %46 daha yükselme potansiyeli olduğuna işaret etmektedir.

6. YATIRIMLAR

Romanya'nın Yatırımları

TCMB verilerine göre Romanya'nın 2018 yılından beri Türkiye'de doğrudan yatırımı bulunmamaktadır. Romanya'nın Türkiye'deki yatırımları 2014 yılında 13 milyon USD ile zirveyi görmüş, 2017 yılına kadar bu tutar 8 milyon USD'ye gerilemiş ve 2017 yılından sonra veri açıklanmamıştır. 2021 yılı itibarıyla 286 Romanya sermayeli firma ülkemizde faaliyet göstermektedir.

Türkiye'nin Yatırımları

Türkiye'nin ise Romanya'da doğrudan yatırımlarının stok değeri 2020 yılında 165 milyon USD olarak gerçekleşmiştir.

DIŞ EKONOMİK İLİŞKİLER KURULU

Huzur Mahallesi, Azerbaycan Caddesi Skyland Sky Office No: 4
B Blok Kat: 21-22 Seyrantepe 34485 Sarıyer/İstanbul

www.deik.org.tr • info@deik.org.tr

